

Toetsbeleid Jan van Egmond Lyceum 2019-2020

1. Doel en uitgangspunten

- Inzicht verwerven in ontwikkelingsniveau leerling ten aanzien van kennis, vaardigheden en inzicht,
- Tijdig zicht hebben op overgang en slagen van de leerling,
- Tijdig een planning kunnen maken m.b.t. de klassenverdeling, formatie en roostering volgend schooljaar.

Het Jan van Egmond wil leerlingen een actieve rol geven in hun eigen leerproces met als einddoel het behalen van een diploma op zijn/haar niveau. De leerling heeft tijdens zijn/ haar schoolloopbaan de mogelijkheid zich optimaal voor te bereiden op (schoolexamen)toetsen, waardoor deze een realistische afspiegeling zijn van zijn/haar niveau en de ontwikkeling daarin. Wij streven naar helderheid voor de leerlingen, ouders en medewerkers. Wij staan een goede jaarplanning voor, studiewijzers per vak en jaarlaag, een PTD (Programma van toetsing en doorstroming) in de onderbouw en een PTA (Programma van toetsing en afsluiting) in de bovenbouw.

2. Functies van toetsing

Docenten formuleren leerdoelen voor een lessenserie en weten wat zij willen bereiken met een toets. Een toets kan verschillende functies vervullen in het leer- en ontwikkelingsproces van de leerling:

- a. Diagnostisch (opbouwende toetsen): De leerling verwerft inzicht in het eigen leer-/ontwikkelingsproces. Op basis van de uitkomst kan de leerling bijsturen (beter bestuderen, hulp vragen). De docent krijgt inzicht in de effectiviteit van de lessen die hij heeft gegeven over de betreffende stof. Op basis van de uitkomst kan hij zijn lessen meer op maat aanbieden en/of leerlingen op maat begeleiden. Een diagnostische toets kan kort zijn en hoeft ook niet te worden genormeerd.
- b. Didactisch (feedback, stimulans om te leren, vaardigheden, houding: deadlines, plannen etc.): De leerling wordt door opgave van een toets gestimuleerd te leren. Hij krijgt feedback op zijn resultaten. De feedback is nodig om te stimuleren dat de leerling zijn/haar leervragen formuleert. Dan wordt het leren efficiënt en effectief. Leerlingen maken zich naast kennis en inzicht ook vaardigheden eigen. Daarbij is de houding van de leerling van belang bijvoorbeeld het zich houden aan deadlines, willen en kunnen werken met een studiewijzer, belangstelling van de leerling voor een vak, krijgen en geven van feedback. Al deze aspecten zijn onderwerp van gesprek in de POP- gesprekken tussen leerling-ouders-mentor.
- c. Pedagogisch: De leerling is zich bewust van zijn/haar eigen rol in leer- en ontwikkelingsproces. Toetsing helpt de leerling zijn/haar leerproces te monitoren en meer bewust te maken van het belang van opletten in de les en huiswerk maken.
- d. Determinerend: Toetsen leveren veelal cijfers op. Deze vormen de basis van het rapport en de besluiten een leerling al dan niet te bevorderen. De docent is zich bewust van de bijdrage aan de determinatie van elke toets. Ten minste drie toetsen per jaar per vak zijn "RTTI-proof".

3. Waarborgen kwaliteit

Het Jan van Egmond stelt duidelijke kwaliteitseisen aan toetsing. Dit betreft niet alleen schriftelijke overhoringen en proefwerken, maar ook mondelinge overhoringen, presentaties, praktische opdrachten, schoolexamens en profielwerkstuk. Toetsen zijn:

- a. Valide en betrouwbaar: een toets toetst vooraf gestelde leerdoelen. Het resultaat is niet afhankelijk van toevalligheden die juist in één toets zitten. De docent weet welke kennis, vaardigheden en inzicht hij wil meten.
- b. Objectief: in constructie en correctie. Constructie: de toets wordt twee weken voor afname voorgelegd aan de overige docenten die betrokken zijn bij de toets.
Correctie: duidelijke afspraken over normering en zich daaraan houden. Bij opstellen, tekeningen, presentaties e.d. bij voorkeur oordeel van twee personen.
- c. Zorgvuldig: inzake opstellen, normeren, afnemen, corrigeren en eventueel bijstellen van de toets. De secties zijn verantwoordelijk voor een doorlopende leerlijn van onder- naar bovenbouw. Vanuit de kerndoelen onderbouw en eindtermen bovenbouw stellen secties vast wat wanneer per vak dient te gebeuren en hoe dat wordt getoetst (vastgelegd in PTD en PTA).
- d. Effectief: de leerling krijgt inzicht in eigen kennis en vaardigheden en leert zijn eigen leervragen formuleren door middel van feedback en reflectie. De docent krijgt goed inzicht in de capaciteiten van de individuele leerling en kan de leerling op maat begeleiden.

4. Rollen

- a. De leerling: is medeverantwoordelijk voor het eigen leer-/ontwikkelingsproces.

Acties zijn:

- Feedback vragen en reflecteren daarop
- Huiswerk maken en leren
- Aanwezig zijn in de les, spullen mee
- Leerdoelen benoemen
- In gesprekken samen met ouders en mentor bespreken welke vervolgstappen nodig zijn
- Aangeven wat de leerling nodig heeft inzake leerlingbegeleiding
- Feedback geven aan docenten
- Bijdrage leveren aan plusdocument/portfolio.

In Magister kunnen leerlingen en ouders de vorderingen raadplegen en volgen.

- b. De sectie: borgt de kwaliteit van de toetsen. Het sectieplan dient als uitgangspunt voor het PTD (onderbouw) en PTA (bovenbouw) voor elk leerjaar. Op basis hiervan worden toetsen en/of schoolexamens (SE's) gemaakt. Aan de toetsen en SE's liggen studiewijzers ten grondslag. In de PTD's en PTA's worden ook gegevens vermeld over praktische opdrachten, werkstukken, e.d., zodat duidelijk is wat in elk leerjaar met betrekking tot toetsing wordt gedaan.
Niet alleen een goede samenwerking binnen secties is noodzakelijk. Om een goede onderlinge afstemming met verwante vakken te realiseren is ook samenwerking tussen vertegenwoordigers van verwante secties noodzakelijk. Op het Jan van Egmond Lyceum is er geregeld overleg tussen vertegenwoordigers van verwante secties, het zogenaamde 'kwadrantenoverleg'.
- c. De vakdocent: is verantwoordelijk voor een goede verdeling van de werkzaamheden binnen de sectie en de bewaking van de voortgang ervan. Verder zijn haar/zijn taken
  - leerdoelen formuleren;
  - tijdig en in goed overleg met de leerlingen opgeven van toetsen conform PTD en PTA;
  - toetsen maken en bijstellen, vooraf scoring en normering vaststellen. Indien nodig normering bijstellen in overleg met andere betrokken docenten;
  - RTTI gebruiken bij ten minste drie toetsen verdeeld over ten minste drie periodes;
  - SE's zorgvuldig inleveren, tijdig en correct, binnen 10 schooldagen corrigeren en resultaten in Magister verwerken.

5. Aantal toetsen en verdeling

Er zijn vier periodes in het schooljaar. In schooljaar 2019-2020 is er aan het einde van elk van de vier periodes een toetsweek voor alle bovenbouwklassen. Klas 1 heeft alleen na periode 4 een toetsweek, de klassen 2 en 3 hebben na periode 3 en periode 4 een toetsweek. Voor leerjaar 3 kan ervoor gekozen worden een gecoördineerde afname van toetsen te plannen aan het einde van periode 2. Eindexamenleerlingen hebben 3 periodes en 3 toetsweken.

In de week vóór de toetsweek en in de week na de toetsweek mogen géén proefwerken, waarvoor geleerd moet worden, door docenten worden gepland. Toetsen waarvoor leerlingen niet hoeven te leren zoals diagnostische toetsen, vaardigheidstoetsen, practica en luistertoetsen mogen wel.

Een leertoets (deeltoets, tussentoets etc.) in een periode kan bonuspunten opleveren voor een toets die wordt afgenomen in de toetsweek die volgt. Ook kunnen toetsonderdelen in een periode meetellen als deel van het cijfer van een toets (bv een presentatie)

Dit wordt beschreven in het PTD en PTA.

Onderbouw:

Minimaal 4 en maximaal 8 toetsen (proefwerk) per vak per jaar (leertoetsen en PO). Daarnaast kunnen schriftelijke overhoringen, vaardigheidstoetsen, diagnostische toetsen, mondelingen en handelingsdelen worden afgenomen. Huiswerk onverwacht checken is toegestaan.

Bovenbouw:

Maximaal 8 toetsen (proefwerk) per vak per jaar (leertoetsen en PO). Daarnaast kunnen schriftelijke overhoringen, vaardigheidstoetsen, diagnostische toetsen, mondelinge toetsen en handelingsdelen worden afgenomen.

In 4 havo, 4 vwo en 5 vwo worden alleen voortgangstoetsen afgenomen met uitzondering van vakken die afsluiten met een SE in leerjaar 4 of 5 (ckv, Maatschappijleer).

Een practicumopdracht in 4 vwo telt mee voor bevordering naar het volgend leerjaar, maar telt niet mee als percentage van het SE-cijfer.

Een praktische opdracht in 4 havo en 5 vwo telt mee als percentage bij het SE-cijfer, maar niet voor bevordering naar het volgend leerjaar.

Het overgangscijfer van de vakken in 4 havo en 5 vwo vormt het eerste SE-cijfer van dat vak in het examenjaar. Dit cijfer telt minimaal 10 % en maximaal 20 % mee voor het totale SE-cijfer. De sectie beslist hierover in overleg met de schoolleiding.

De vaksectie overlegt met de schoolleiding indien om vakspecifieke redenen van eerdergenoemd percentage moet worden afgeweken. Daarna beslist de schoolleiding.

In het schooljaar 2018-2019 wordt in het havo voor het laatste examen afgenomen op grond van het oude examenprogramma culturele en kunstzinnige vorming havo,

In het schooljaar 2019–2020 wordt in het vwo voor het laatste examen afgenomen op grond van het oude Examenprogramma culturele en kunstzinnige vorming vwo.

Leerlingen havo die in schooljaar 2018-2019 met een ckv-kwalificatie (G,V) het examen in zijn gegaan, zakken en het eindexamenjaar op het Jan van Egmond Lyceum overdoen kunnen de kwalificatie niet behouden. Deze leerlingen moeten een inhaalprogramma volgen om het vak ckv met een cijfer af te sluiten.

6. Herkansingen:

In de voorexamenklassen (4 vwo, 5 vwo, 4 havo) hebben de leerlingen drie herkansingen per jaar, één na toetsweek 1 en één na toetsweek 2 en één herkansing na toetsweek 3.

Examenklassen: leerlingen hebben één herkansing naar keuze na elke toetsweek.

In de onderbouw hebben de leerlingen geen herkansingen.

Een leerling die in een periode/ toetsweek **één toets** niet maakt/aflegt en vooraf absent gemeld is door ouders/verzorgers mag de toets inhalen en heeft het recht één toets te herkansen.

Een leerling die **meer dan één toets** niet maakt/aflegt en vooraf absent gemeld kan geen enkele toets uit die periode herkansen, maar heeft het recht de toetsen in te halen.

Een leerling die een toets in een periode/toetsweek niet maakt/aflegt en niet vooraf absent gemeld is mag de toets niet inhalen en ontvangt het vervangende cijfer 1.

Een toets uit de toetsweek die ingehaald wordt, kan niet herkanst worden.

Bij afwezigheid tijdens de herkansing vervalt het recht op herkansing.

7. Praktijk Regels

omtrent:

a. Plannen van toetsen

In de periode (inclusief toetsweken) heeft een leerling per vak maximaal één toets (dat wil zeggen een proefwerk) en één schriftelijke overhoring (so) per dag met een maximum van drie proefwerken en van vijf so's per week (Een so mag worden afgenomen mits deze duidelijk niet de omvang heeft van een toets (proefwerk) en maximaal één toets (proefwerk) en één so per dag.

In toetsweken en op inhaal- en herkansingsdagen:

- Onderbouw heeft maximaal twee toetsen per dag. In gymnasium maximaal drie toetsen per dag.
- Bovenbouw heeft maximaal drie toetsen per dag; dit is een uitzondering, als principe hanteren we als maximum twee toetsen per dag.

Een leertoets wordt minimaal vijf schooldagen van tevoren opgegeven.

- b. Magister: Alle leertoetsen in de perioden tussen toetsweken in worden voor alle klassen in Magister genoteerd.
- c. Gelijkwaardige toetsen: bij identieke klassen worden gelijkwaardige toetsen en SE's afgenomen.
- d. Voor toetsen in de periodes tussen de proefwerkweken/toetsweken geldt dat leerlingen die recht op extra tijd hebben de toets samen met hun klas moeten maken en dus niet in een apart lokaal. Met betrekking tot de duur van de toets moet de docent hiermee dus rekening houden.
- e. Nakijken: de toetsen die worden afgenomen in de perioden tussen toetsweken zijn uiterlijk 10 schooldagen na afname nagekeken en uiterlijk 15 schooldagen na afname met de leerlingen besproken. De cijfers zijn dan Magister ingevoerd. PO's zijn uiterlijk 20 schooldagen na inlevering nagekeken en besproken. De deadline voor het nakijken van toetsen uit de toetsweek staat in de jaarkalender.
- f. Becijfering: Voor leertoetsen worden cijfers gegeven van 1.0 t/m 10.0. Indien het gemiddelde cijfer van een klas of groep voor een toets minder is dan een 5,5 en/of het percentage onvoldoendes (<5,5) 20% of meer wordt dit direct gemeld bij de afdelingsleider, nog voordat de uitslag is meegedeeld aan de leerlingen. De docent geeft een analyse van de ontstane situatie. De schoolleiding beslist of er aanpassingen nodig zijn.
- g. Absentie leerling bij toetsen:

Wanneer een leerling tot uiterlijk 10 minuten na de start van de toets arriveert bij een toets of SE meldt hij/zij zich bij de coördinator of afdelingsleider. De leerling maakt de toets dan elders. Is de leerling meer dan 10 minuten te laat dan kan de toets niet meer worden gemaakt. Ook dan meldt de leerling zich bij de coördinator of afdelingsleider. De leerling moet zijn herkansing inzetten om deze toets alsnog te kunnen maken. Daarmee vervalt de mogelijkheid een ander vak te herkansen. Als een leerling om gegronde redenen de toets niet heeft kunnen maken, heeft de leerling recht om de toets in te halen, dit ter beoordeling van de afdelingsleider. In Magister meldt de docent bij de toets die nog gemaakt moet worden: "inh."

Het inhaalmoment is een vast moment in de week dat aan het begin van elk schooljaar vastgesteld en meegedeeld wordt.

h. Te laat inleveren opdrachten:

Onderbouw: Indien een leerling een opdracht niet op het aangegeven tijdstip inlevert, stelt de docent een tweede deadline en meldt deze aan de coördinator/afdelingsleider. De coördinator/afdelingsleider maakt afspraken met de leerling over verplicht werken op school zodat de tweede deadline gehaald wordt.

Bovenbouw: zie schoolexamenreglement.

i. Lay-out toetsen: de toetsen worden aangeleverd in een overzichtelijke en verzorgde lay-out. Lettertype is Arial 12, geschikt voor leerlingen met faciliteiten. Witruimte van één regel tussen verschillende onderdelen van een vraag. Bovenaan: te toetsen lesstof, versie van de toets, maximale tijd, aantal vragen. Bij elke vraag staat het maximaal te behalen punten tussen haakjes.

Toetsen voor de toetsweek worden een week voor afname van de toets in de toetsweek aangeleverd (of liever: een week voor afname van de toets in de toetsweek) in een envelop met een volledig gevulde envelopvoorkant en een namenlijst bij de toetsen.

j. Hulpmiddelen: de docent maakt bij het opgeven van de toets duidelijk welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij de toets. Bij toetsweken staat dit op de toetsenveloppe vermeld. Leerlingen hebben alleen hulpmiddelen op tafel liggen. Mobiele telefoons, smartwatches, e.d. zijn geen hulpmiddelen. Deze staan uit en zijn in de tas. Tassen liggen vooraan onder het bord. In hulpmiddelen zoals atlassen, woordenboeken e.d. mag niet geschreven zijn. Zij mogen ook geen andere, extra informatie bevatten.

k. *Proefwerk en de docent is ziek*

Als een docent ziek is en er zou op de betreffende dag door deze docent een proefwerk worden gegeven, dan schuift deze proefwerk op naar de eerstvolgende les van deze docent, ook als de klas of clustergroep op deze dag al een proefwerk voor een ander vak heeft.

l. Onregelmatigheden. Indien een leerling zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de schooldirecteur overeenkomstig het Eindexamenbesluit, artikel 5 maatregelen nemen. Zie artikel 3 PSG-examenreglement.

Indien een leerling zich tijdens een (voortgangs-)toets aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, meldt de surveillant die tijdens de toets surveilleerde dit aan coördinator en afdelingsleider. De surveillant beschrijft wat er is waargenomen.

Na de betreffende leerling(en) gehoord te hebben en overleg te hebben gehad met de vakdocent, beslist de afdelingsleider of er een sanctie wordt opgelegd en welke dat is.

De leerling kan tegen een beslissing van de afdelingsleider binnen vijf dagen nadat de beslissing aan hem/haar is kenbaar gemaakt, schriftelijk in beroep gaan bij de directeur van de school.

m. Voor alle bepalingen in het toetsbeleid geldt dat hiervan door de schoolleiding in bijzondere gevallen kan worden afgeweken.

